

HONVÉDELEM TANTÁRGY

TANMENET JAVASLAT

A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEK 11. ÉVFOLYAMA ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYEK 9. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA

A honvédelem tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók olyan a honvédelemhez kapcsolódó alapvető ismereteket, képességeket és készségeket szerezzenek, melyek hozzájárulnak a társadalmi ellenállóképesség megőrzéséhez, annak fokozásához.

Az oktatott tananyagtartalom nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a tanulóknál kialakuljon és folyamatosan erősödjön a haza iránti elkötelezettség.

A tananyagtartalom elméleti és gyakorlati részből tevődik össze, melyek során a kifejezett hangsúly a gyakorlati ismeretek és képességek megszerzésére irányul.

A tananyag tanítása évi 36 órában történik, úgy, hogy az elmélet a tanév első felében heti 1 órában, míg a gyakorlati ismeretek a második felében, lehetőség szerint tömbösített formában kerülnek oktatásra.

Az elméleti oktatás alapvető munkaformái a frontális- és a csoportmunka.

A tömbösített gyakorlati oktatás során fiú – lány csoportbontásban javasolt a tanórákat megtartani, amennyiben ezt a körülmények lehetővé teszik.

A második félévben az alábbi témaköröket kell a tömbösített gyakorlati órák során oktatni:

- lőelmélet;
- haditechnika;
- táborozástechnika;
- tájékozódás.

A tantárgy kerettanterve szerinti oktatás a középfokú honvédelmi oktatási program részét képezi. Ennek megfelelően javasolt a tantárgyi foglalkozások kiegészítése órarenden kívüli, fakultatív, honvédelmi tematikájú foglalkozásokkal is.

RÉSZLETES JAVASLAT

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
1. A honvédelemről				
1. szeptember	BEVEZETÉS A haza védelmének és a hazaszeretet jelentőségének bemutatása. Tankönyv: 9-11 oldal	Honvédelem, hazaszeretet. Fogalmak: honvédelem, a haza védelme állampolgári kötelezettség, honvédő háború	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból.	Frontális munka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A magyar katona. Honvédelem, honvédség.
2.	A haza védelme katonaként. A honvédelem napjainkban. Tankönyv: 12-16 oldal	Katonamesterség, honvéd, képesség. Fogalmak: katonai értékrend, bajtársi szellem, hősiesség, áldozathozatal, önfeláldozás	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból.	Frontális munka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A katonamesterség, mint hivatás. A honvédelem jelentősége napjainkban.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
2. A honvédelem rendszere, a Magyar Honvédség				
3.	A különleges jogrend felosztása, jogi szabályozása és főbb jellemzői. A honvédelmi kötelezettségek csoportosítása.	Különleges jogrend, honvédelmi kötelezettség. Fogalmak: hadiállapot, szükségállapot, veszélyhelyzet,	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. A honvédelmi kötelezettségek lényegéről összefoglaló táblázat készítése.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: Állampolgári jogok, különleges jogrend.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcs fogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
	Tankönyv: 37-40 oldal	hadkötelezettség, polgári védelmi kötelezettség	Vita a békeidőszaki kötelező katonai szolgálat megszüntetésének társadalmi és honvédségen belüli hatásairól. A különleges jogrendben meghozandó intézkedések összegyűjtése forrás alapján.	
4	A Magyar Honvédség fegyverrel és fegyver nélkül végrehajtott legfontosabb feladatai. A katonai kötelek megismerése és csoportosítása méret szerint. Tankönyv: 41-44 oldal	Fegyveres erő, polgári irányítás, függelmi rendszer, katonai kötelék, raj, szakasz, század, zászlóalj, ezred, dandár.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. <u>A raj, szakasz, század, zászlóalj, ezred, dandár</u> összehasonlító táblázatának elkészítése a legfontosabb jellemzők alapján. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A Magyar Honvédség feladatai. A katonai kötelek csoportosítása méret szerint.
5. október	A harci erők, a harci támogató és a harciszolgáló támogató erők főbb feladatai. Tankönyv: 44-50 oldal	Harci erő, harci támogató erő, harciszolgáló támogató erő. Fogalmak: fegyveremek, szakcsapatok, a Magyar Honvédség irányítása, szervezeti felépítés és hierarchia	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. A legfontosabb katonai kötelek csoportosítása.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A katonai kötelek csoportosítása tevékenység szerint.
6.	A hivatásos, a szerződéses és az önkéntes tartalékos jogviszony jellemzői. A Magyar Honvédségben való szolgálatvállalás feltételei. Tankönyv: 51-57 oldal	Jogviszony, hivatásos katona, szerződéses katona, önkéntes tartalékos katona. Fogalmak: a parancs, alkalmassági vizsgálat, EAP, fegyveremek és rendfokozatok jelzései	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: Jelentkezés a Magyar Honvédségbe.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcs fogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
3. Lőelmélet alapjai				
7.	A tűzfegyverekkel leadott lövés folyamata, időszakai, jelenségei. A külső és a belső ballisztika fontosabb elemei. A pontos lövés feltételei, a szórás és a középső találati pont fogalma. Tankönyv: 59-69 oldal	Ballisztika, lövés, röppálya fedett tér, holtter, célzás, célzási hiba, célzáshelyesbítés, csapott célgömbbel való célzás, szórás.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció A lövés jelenségének, folyamatának, időszakainak jellemzése ábra segítségével. A röppályaelemek azonosítása a tankönyvi, egyszerűsített röppályavázlat alapján	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A lövés. A lövedék röppályája. A röppálya és célzás. A röppálya ismeretének gyakorlati alkalmazása.
8.	Lövészetben betartandó alapvető biztonsági rendszabályok ismerete .	Biztonsági rendszabályok	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A lövészetben betartandó alapvető biztonsági rendszabályok.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
4. Haditechnikai ismeretek				
9. November (az őszi szünet után)	A fegyverek történetének legfontosabb állomásai. A legfontosabb újítások a tűzfegyverek fejlődése során. Tankönyv: 71-73 oldal	Hidegfegyver, lőfegyver, tűzfegyver.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A lőfegyverek története. A lőfegyverek csoportosítása.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
10.	Tűzfegyverek csoportosítása a lövedék kilövésének módja alapján. Gyalogsági és kézfegyverek elkülönítése. A maroklőfegyverek kifejtése, történelmi okai, alkalmazási körülményei. Tankönyv: 74-79 oldal	Egylövetű fegyver, ismétlőfegyver, félautomata fegyver, automatafegyver, revolver, maroklőfegyver.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. A lövészfegyverek főbb részeinek felismerése ábra alapján. A főbb részek alapvető feladatának ismerete.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A lövész fegyverek felépítése. Maroklőfegyverek.
11.	A géppisztoly, a gépkarabély, a karabély, elkülönítése. A gépkarabély főbb részei. Tankönyv: 80-85 oldal	Géppisztoly, gépkarabély.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. A gépkarabély főbb részeinek felismerése ábra alapján.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A lövész fegyverek felépítése. Maroklőfegyverek.
12. december	A páncélozott szállító jármű, a gyalogsági harcjármű és a harckocsi közötti különbség. A harckocsik csoportosítása.. A légierő haditechnikai eszközeinek csoportosítása és alkalmazási lehetőségei. Tankönyv: 94-102 oldal	Páncélozott szállító jármű, harckocsi, légierő, helikopter, robotrepülőgép, drón, harci repülőgép,	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. A gép- és harcjárművek felismerése kép alapján. A Magyar Honvédségben rendszeresített fontosabb haditechnikai eszközök adatainak és működésük lényegesebb jellemzőinek összegyűjtése csoportmunkában.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: Gép- és harcjárművek, légi eszközök.
12-13	Számonkérés	Tesztfeladat megoldása: Egy 35 kérdésből álló feladatlap kitöltése; felelet-választó tesztkérdések, minden jó válasz 1 pont; csak egy jó megoldás van a felajánlott 4 lehetőség közül	A feltett kérdések a tankönyvi tananyagra épülnek, vagyis csak a tankönyvi szövegben szereplő, és a tankönyvben a tanórák során tárgyalt fejezetekben található lexikális ismeretekre vonatkoznak. Központilag összeállított, egységes teszt, javítókulccsal ellátva kerül kiküldésre a katona-oktatók részére.	

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
3. Lőelmélet alapjai				
13.	A célzás, célzási hibák, célzáshelyesbítés lényegének és gyakorlati alkalmazásának ismerete.	Ballisztika, lövés, röppálya fedett tér, holttér, célzás, célzási hiba, célzáshelyesbítés, csapott célgömbbel való célzás, szórás., tüzelési testhelyzet.	Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.	TÖMBÖSÍTETT gyakorlati foglalkozás. Csoportmunka: fiú- és lánycsoportok. Tankönyvi téma: Lőelmélet. Ez kb. január hónapban lesz aktuális. Ennek következtében ez csak zárt lőtérben lehet majd végrehajtani. Lövés nagy valószínűséggel nem lesz – helyette "száraz begyakorlás" -, ami tornateremben is végrehajtható. A biztonsági rendszabályok itt is ismertethetők.
14.	A tüzelési testhelyzetek kialakítása, gyorsaságának és stabilitásának, valamint a gyakorlatban történő megvalósításának ismerete.			
15.				
4. Haditechnikai ismeretek				
16. Január	A haditechnikai eszközök felismerése a gyakorlatban.	Hidegfegyver, lőfegyver, tűzfegyver, egylövetű fegyver, ismétlőfegyver, félautomata fegyver, automatafegyver, revolver, maroklőfegyver, géppisztoly, gépkarabély.	Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.	TÖMBÖSÍTETT gyakorlati foglalkozás. Csoportmunka: fiú- és lánycsoportok. Tankönyvi téma: Haditechnikai ismeretek.
17.	A gépkarabély szét- és összeszerelése.			
18.				
5. Egészségügyi ismeretek				
19.	A baleseti helyszínen végrehajtandó tevékenység lépései. A sérültek kimentésének módszerei és szabályai Az eszméletlen állapot felismerése. A mozgatást kizáró sérülések, fektetési módok és alkalmazásuk. Tankönyv: 107-120 oldal	Baleset, elsősegély, kimentés, sérült, beteg, eszméletlenség, Rautek féle műfogás.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: Az elsősegély nyújtás alapjai. A sérültek kimentésének szabályai és sorrendje. Az eszméletlen beteg/sérült vizsgálata. A sérültek és betegek mozgatása, fektetési módok.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
20.	Hirtelen szívhalál, alapszintű újraélesztés, a halál biztos jelei. Automata defibrillátor jelölése (AED), használata. Véréztípusok jellemzői. Artériás nyomópontok. Kötözési alapelvek. A csontok és az ízületek sérülései, ellátásuk. Rögzítési alapelvek. Tankönyv: 121-131 oldal	Hirtelen szívhalál, defibrillátor, BLS, AED, artériás nyomópont, rögzítés, nyomókötés, fedőkötés.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból. Annak megvitatása fiú- és lánycsoportokban, hogy milyen esetekben lehet szükséges az újraélesztés.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A hirtelen szívhalál. Az alapszintű újraélesztés (BLS). Az újraélesztés végrehajtása. Az újraélesztés gyakorlati végrehajtása defibrillátorral. A vérzések ellátása. Az erős vérzés. Az erős vérzés elállításának gyakorlata, Egyéb vérzések ellátása, kötözési alapelvek, Törések és ízületi sérülések ellátása.
21. március	Az eszméletlen állapot felismerése., a légzésvizsgálat végrehajtása. A Rautek-féle műfogás, tálcafogás kivitelezése. Stabil oldalfekvő helyzet kivitelezése.	Rautek féle műfogás, hirtelen szívhalál, defibrillátor, BLS, AED, rögzítés, nyomókötés, fedőkötés.	Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.	TÖMBÖSÍTETT gyakorlati foglalkozás. Csoportmunka: fiú- és lánycsoportok. Tankönyvi téma: Egészségügyi ismeretek.
22.	Az alapszintű újraélesztés (BLS) lépései, kivitelezése.			
23.	A vérzéscsökkentés szabályai és alkalmazásuk. A törések és ízületi sérülések ellátása, rögzítése.			
24.				

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
6. Túlélési ismeretek				
25.	A túlélés alapjai, a rendkívüli helyzetekben követendő eljárások. A túlélőfelszerelés elemei. A menedék jelentősége a túlélési helyzetekben. Tankönyv: 133-140 oldal	Fizikai és pszichikai felkészülés, motiváció, túlélés, szükségfegyver, menedék.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A túlélés alapjai Felkészülés rendkívüli helyzetekre. A túlélés mentális és fizikai háttere. Menedékek.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
		A menedékipítésre vonatkozó tudnivalók a 149-151 oldalakon találhatók!	Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból. Annak megvitatása fiú- és lánycsoportokban, hogy milyen esetekben kerülhet egy átlagember túlélési helyzetbe. Példák segítségével annak bemutatása, hogy a katonát rendkívüli helyzetekben milyen hatások érhetik. A túlélőfelszerelés összeállításának szabályai, a felszerelés elemeinek bemutatása.	
26.	Víznyerési lehetőségek a természetben. Élelemszerzési lehetőségek a természetben, ehetőségi teszt. Tűzrakóhely kialakítása, tűzgyújtás. Tankönyv: 141-154 oldal	Víznyerés, élelemszerzés, ehetőségi teszt, tűzgyújtás.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból. Fiú- és lány csoportmunkában egy konkrét túlélési helyzet teendőinek megtervezése, az alapvető túlélési technikák bemutatása.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: Víznyerés a természetből. A tűzgyújtás módszerei. Élelemszerzés a természetből.
27. április	Táborozástechnikai ismeretek gyakorlása a szabadban: - egyszerű víztisztító berendezés összeállítása; - egyszerű menedék elkészítése; - tűzrakóhely kialakítása.	Az élelemszerzés, ehetőségi teszt, tűzgyújtás.	Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.	TÖMBÖSÍTETT gyakorlati foglalkozás. Csoportmunka: fiú- és lánycsoportok. Tankönyvi téma: Túlélési ismeretek.
28.				
29.				
30.				

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
7. Térkép- és tereptani alapismeretek				
31. Május	A terep ábrázolása, a térkép fogalma, a domborzat, a vízrajz topográfiai térképeken. A szintvonalak típusai és	Terepterepelem, jelkulcs, szintvonal, alapszintköz, szelvényezés, IMW-szelvényezési rendszer.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.)

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
	alkalmazásuk. A térképi méretarányok és a térképek szelvényméreteinek összefüggése. Az egyezményes jelek szerepe a térképészetben. A jelkulcs tartalma. Térképek szelvényezése, a nemzetközi világtérkép alapján történő szelvényezés (IMW). Tankönyv: 157-168 oldal		Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból. A méretarány értelmezése, a különböző méretarányú térképek összehasonlítása a felhasználás célja szerint.	Tankönyvi téma: Bevezetés. A terep jellemzői. A terep ábrázolása, a térkép fogalma. A térkép ábrázolási módszerei, síkrajzi jelek. Domborzatábrázolás. Térképek szelvényezése.
32.	A tájoló részei, alkalmazása, északi irányok. Álláspont meghatározása. Tájékozódás álló helyzetből és mozgás közben. A terepi tájékozódás lényeges műveletei és eszközei. Tankönyv: 169-172 oldal	Tájoló, földrajzi észak, hálózati észak, mágneses észak, azimut.	Ismeretszerzés és forráshasználat A tankönyv képi és szöveges forrásainak áttekintése, értelmezése, az információk elemző megközelítése. Szaktárgyi kommunikáció Önálló vélemények megfogalmazása a témához kapcsolódó szemelvények, fogalmak és egyéb lexikai elemek alkalmazásával. Egyéni tanulói beszámolók meghallgatása a témához kapcsolódó egyéb ismeretforrásokból. A terepi tájékozódás lényeges műveleteinek és eszközeinek ismertetése.	Frontális és csoportmunka. Saját szerkesztésű oktatási anyagok (pl. tanári prezentációk, jó gyakorlatok, saját szerkesztésű weblap anyagai, online előadások stb.) Tankönyvi téma: A terepi tájékozódás alapjai. A tájoló.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
33. Május-június	Térképhasználat. Álláspont meghatározása. Tájékozódás álló helyzetből és mozgás közben.	Tájoló, földrajzi észak, hálózati észak, mágneses észak, azimut.	Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.	TÖMBÖSÍTETT gyakorlati foglalkozás. Csoportmunka: fiú- és lánycsoportok. Tankönyvi téma: Térkép- és tereptani alapismeretek.

Az óra sorszáma	Az óra témája	Kulcsfogalmak	Fejlesztési területek, tanulási eredmények, módszerek	Javasolt, munkaformák, segédanyagok
34.	Tájékozódás gyakorlása terepen, térképpel és tájékozódást segítő eszközzel: - térkép tájolása; - álláspont meghatározása; - azimut menet;			
35.	- tájékozódást segítő eszköz alkalmazásának gyakorlása; - tájékozódás tereptárgyak, korábbi tanulmányok során			
36.	megismert természeti jelenségek és szükségesszerek segítségével			